

Voorwoord

Autisme is complex, fascinerend, onbegrijpelijk en tegelijk wonder-
schoon. Een enorme uitdaging voor het onderwijs, ook in het kader
van Passend Onderwijs. Niet voor niets vallen veel kinderen en jongere-
ren met autisme buiten de boot in het onderwijs. Velen zitten thuis of
in onderwijsomstandigheden die helemaal niet geschikt zijn voor ze.
Bij bezuinigingen in het onderwijs zijn zij makkelijk slachtoffer, terwijl
ze aangepast onderwijs nodig hebben. Een handzaam boek voor het
onderwijs dus, niet te uitgebreid, geen overbodig wetenschappelijk ma-
teriaal, wel onderbouwd en praktisch. Die mogelijkheid had ik omdat
ik kan verwijzen naar mijn bestaande naslagwerk over autisme (*Een
vreemde wereld. Over autismspectrumstoornissen (ASS). Voor ouders,
partners, hulpverleners, wetenschappers en de mensen zelf*). Dat boek
geeft wetenschappelijke onderbouwing en een uitvoerige beschrijving
van alle aspecten. Daarnaast geeft het boek *Autisme vanuit ontwikke-
lingsperspectief*, dat ik met Norbert Groot schreef, uitleg over en hand-
vatten voor de verschillende mentale leeftijden. Hierdoor kon ik mij
een boek lang richten op wat van belang is voor de schoolpraktijk.
Twee boeken, in deel I richt ik me op het basisonderwijs, primair
onderwijs; in deel II op het voortgezet, secundair onderwijs. De twee

boeken overlappen deels waar het gaat over theorie, maar in ieder boek is de theorie toegespitst op het specifieke onderwijs en uiteraard wat betreft de voorbeelden in de praktijk.

Het is heerlijk om te proberen een bijdrage te leveren aan kinderen en jongeren met autisme en hun leerkrachten. Er is zoveel potentie tot groei bij kinderen met autisme. Er is zoveel potentie tot goed onderwijs voor kinderen met autisme bij veel leerkrachten. Zowel de potentie van de leerkracht als die van de kinderen wordt vaak onvoldoende benut. Ze komen in een wederzijds onbegrip terecht dat hen meer van elkaar verwijdert dan nodig is. Het mooie is dat de kinderen, zoals alle kinderen, niets liever willen dan contact. Niet de hele tijd, ze hebben rust nodig, onthaasting, maar wel echt contact. Daar worden ze rustig van. Hetzelfde geldt voor de leerkracht. Groei zien, de kinderen en jongeren dorstig onderwijs zien drinken, is enorm stimulerend. Ik hoop dat dit boek er een beetje toe bijdraagt.

Martine F. Delfos, augustus 2013